

ת"פ 49415/08/18 - מדינת ישראל נגד א.ב.מ.א שירותים ופרוייקטים בע"מ, אמיל ביירמוב

בית הדין האזורי לעבודה באר שבע
ת"פ 49415-08-18 מדינת ישראל נ' א.ב.מ.א
שירותים ופרוייקטים בע"מ ואח'

בפני כבוד סגן הנשיא השופט צבי פרנקל
בעניין: מדינת ישראל

ע"י ב"כ עו"ד יצחק ששון
נגד

1. א.ב.מ.א שירותים ופרוייקטים בע"מ
2. אמיל ביירמוב ע"י ב"כ עו"ד ליליה שבשאי

הנאשמים

גזר דין

1. ביום 15.1.121 הרשעתי את הנאשמים בעבירות שיוחסו להם בכתב האישום. הרשעתי את הנאשמת בהעסקה של עובד זר שלא היו רשאי לעבוד בישראל כאשר בחלק מתקופת העסקתו הנאשמים לא הסדירו עבורו ביטוח רפואי.

הנאשמת היא חברה שעסקה במתן שירותי כוח אדם והנאשם שימש כמנהלה והוא הואשם באחריות בנושא משרה.

בביקורת ביום 24.8.16 שביצעו פקחי רשות האוכלוסין וההגירה נמצא בסופר ויקטורי בבאר שבע עובד זר שביצע עבודות ניקיון מבלי שהממונה או עובד משרד הפנים מטעמו התיר בכתב את העסקתו אצל הנאשמת.

על פי כתב האישום הנאשמת העסיקה את העובד כ-8 חודשים, בתקופה שבין 9.12.15 ועד ליום 24.8.16, שלא על פי היתר כדיון. כאשר הוא החזיק ברישיון ביקור מסוג 2(א) שתוקפו פג. העובד הועסק אצל הנאשמת מיום 1.8.15.

הרשעתי את הנאשמת שהעסיקה את העובד מבלי שהסדירה עבורו ביטוח רפואי ומבלי שהממונה או עובד משרד הפנים התיר בכתב את העסקתו אצל הנאשמת לפי סעיפים 2(א)(1), 2, 1, 2(ב)(3) לחוק עובדים זרים, תשנ"א-1991 (להלן- חוק עובדים זרים). הרשעתי את הנאשם שהפר את חובת הפיקוח המוטלת עליו על

פי דין (סעיפים 5, 2(א)(1), 2(א)(2), 1ג, 2(ב)(3) לחוק עובדים זרים).

2. הרשעתי את הנאשמת בהפרת הוראות החיקוק הבאות:

העסקה שלא כדין - סעיף 2(א)(1) לחוק עובדים זרים, תשנ"א - 1991.

העסקה ללא היתר - סעיף 2(א)(2) + סעיף 1ג לחוק עובדים זרים, תשנ"א - 1991.

העסקה ללא ביטוח רפואי - סעיף 2(ב)(3) לחוק עובדים זרים, תשנ"א - 1991.

הרשעתי את הנאשם בהפרת הוראות החיקוק הבאות:

אחריות נושא משרה - סעיף 5 + לחוק עובדים זרים - תשנ"א - 1991.

העסקה שלא כדין - סעיף 2(א)(1) לחוק עובדים זרים, תשנ"א - 1991.

העסקה ללא היתר - סעיף 2(א)(2) + סעיף 1ג לחוק עובדים זרים, תשנ"א - 1991.

העסקה ללא ביטוח רפואי - סעיף 2(ב)(3) לחוק עובדים זרים, תשנ"א - 1991.

3. בחינתו של מתחם הענישה הוא לפי סעיף 40 לחוק העונשין. בעניינו מדובר בהעסקה של עובד ללא היתר שבחלק התקופה בה הועסק, הוא הועסק ללא ביטוח רפואי.

4. בע"פ 57160-01-14 מדינת ישראל - חוות הורים בע"מ (8.11.14); להלן: עניין חוות הורים, קבע בית הדין הארצי לעבודה, כי בקביעת מתחם הענישה יש להתחשב "בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה כאמור בסעיף 40 ט". המחוקק הגדיר שלושה רכיבים רלוונטיים - "רכיב ראשון - קביעת החומרה המושגית של מעשה העבירה באמצעות בחינת הערך החברתי המוגן; רכיב שני - קביעת החומרה הקונקרטית של העבירה באמצעות בחינת הנסיבות הקשורות לביצועה; רכיב שלישי - שמירה על מידת מה של רצף עונשי על ידי התחשבות במצב שקדם לחקיקת תיקון מס' 113 באמצעות בחירת מדיניות הענישה הנהוגה" (המלומדים ואקי ורביין, בעמ' 430). בקביעת מתחם הענישה יש להתחשב לפיכך לא רק "בסוג העבירה שבוצעה, אלא גם בנסיבות שבהן בוצעה ובמידת אשמו של הנאשם בביצועה".

5. לעניין החומרה המושגית והקונקרטית, פסק בית הדין הארצי לעבודה בע"פ 1001/01 מדינת ישראל - נפתלי ניסים, פד"ע לח' 145, 147-148 (2002):

"לחובתו של המשיב עלינו לציין כי מדובר בעבירה חמורה, במיוחד כאשר העסקת עובדים

זרים ללא היתר הופכת להיות בעיה חברתית ומוסרית. העסקת עובדים זרים, ללא היתר וללא הפיקוח של החוק ומשרד העבודה והרווחה המבטיח להם תנאי עבודה הוגנים, פוגעת גם בתנאי עבודתם של עובדים מקומיים רבים הצריכים להתחרות בשוק העבודה עם "עבודה זולה". אנו מצווים מכוח עקרונות הדמוקרטיה של מדינת ישראל ומורשת ישראל להעניק יחס הוגן לזר. לפיכך, אין להטיל קנס סמלי או נמוך על המעסיק פועלים זרים ללא היתר מבלי שקיימים נימוקים מיוחדים, דבר שאינו קיים במקרה דנן".

6. הנאשמים ביצעו את העבירות בהם הורשעו במסגרת עיסוקה של הנאשמת כשהנאשם נושא משרה בה. הערך המוגן עליו ביקש המחוקק להגן בסעיפים 2(א)(1) ו-2(א)(2) לחוק, הוא מניעת פגיעה בעובדים חלשים, ובלשונו של בית הדין הארצי לעבודה בע"פ 11534-11-14 **משה אדרי - מדינת ישראל** (2017):

"מדובר בעבירות כלכליות שהדרך להילחם בהן היא באמצעות יציר הרתעה כלכלית דרך הטלת קנסות כבדים, שתכליתה היא להפוך את העבריינות בתחום לבלתי משתלמת. על רקע זה, ככלל, דרך המלך ליצירת הרתעה יעילה ואפקטיבית היא בהטלת סנקציה עונשית כספית".

7. אשר למידת הענישה הנהוגה יש להביא בחשבון בקביעת מתחם הענישה, כי מדיניות הענישה הנהוגת בעניינו של מעסיק שהעסיק עובדים זרים היא קנס מינהלי, לפי סעיף 2(א)(1) לחוק עובדים זרים.

8. העובד הועסק מיום 24.8.16 ועד ליום 2.9.15 הרף המינימלי של מתחם הענישה בגין העסקת עובד ללא היתר הוא כפל הקנס המנהלי - 10,000 ₪ והרף העליון הוא פי ארבעה מגובה הקנס הקבוע בסעיף 65(א)(2) לחוק העונשין, כלומר 116,800 ₪. באשר לקנס המנהלי בגין העבירה של העסקה ללא עריכת ביטוח רפואי עומד על סך של 5,000 ₪ כקבוע בתקנות העבירות המנהליות (קנס מנהלי - עובדים זרים).

9. במסגרת הטיעונים לעונש ביקש ב"כ המאשימה כי לעניין גזירת הדין מתחם הענישה לגבי העסקה שלא כדין לגבי הנאשמת הוא בין 30,000 - 60,000 ₪ וביקשה לגזור על הנאשמת קנס בשיעור של 35,000 ₪. בנוגע לאי עריכת ביטוח רפואי, טענה המאשימה שמתחם הענישה הוא בין 15,000 - 30,000 ₪ וביקש לגזור על הנאשמת קנס בשיעור של 15,000 ₪. לגבי הנאשם, ביקש ב"כ המאשימה לקבוע שמתחם הענישה לגבי העסקה שלא כדין הוא בין 15,000 - 30,000 ₪ וביקש לגזור על הנאשם קנס בשיעור של 20,000 ₪. לגבי אי עריכת ביטוח רפואי, ביקש ב"כ המאשימה לקבוע שמתחם הענישה לגבי הנאשם הוא בין 10,000 - 25,000 ₪ וביקשה לגזור עליו קנס בשיעור של 13,000 ₪.

ב"כ הנאשמים טענה שיש לראות בכל העבירות כאירוע אחד. העסקה לא נועדה לחסוך בעלות העסקה מאחר שמתלושי השכר של העובד ניתן לראות שהנאשמת לא החסירה מזכויותיו מאומה ובעניין ביטוח רפואי,

המאשימה לא הוכיחה את התקופה שהעובד היה ללא ביטוח רפואי ולכן יש לראות בתקופה ללא ביטוח רפואי כתקופה מינימאלית. הסניגורית טענה שמדובר במקרה בודד של חברה שבמועד האירוע הייתה קיימת חמש שנים, מעולם לא הורשעה, מדובר באירוע בודד ונסיבותיו הוסדרו שבהחלט האירוע הבודד יכול להעיד על כך שהנאשמים הקפידו על העסקה כדין ולכן העונש צריך להיות מידתי. אין מדובר בנאשמים שהתעלמו מהוראות החוק אלא בנסיבות חריגות ומצערות שהובילו להגשת כתב האישום. הנאשמים הפיקו לקחים. הנאשמת הפסיקה את פעילותה בעקבות ביטול רישיונה ולאחר מכן באופן כללי. הנאשמת לא מנהלת ספרים במס הכנסה, הוצג על כך אישור. הנאשם אינו משמש עוד כבעל המניות ומנהל בנאשמת. היום עוסק הנאשם בעיסוקים אחרים ולאור משבר הקורונה מצבו הכלכלי קשה. על כן ביקשה ב"כ הנאשמים להסתפק בעונש לנאשם של בין 6,000 - 12,000 ₪.

10. בעניין **חדוות הורים** העמיד בית הדין הארצי לעבודה את הרף העליון של מתחם הענישה על 30% מהקנס הפלילי המרבי ובפסק הדין בעניין **משה אדרי** אישר בית הדין הארצי לעבודה את שיעור הקנס שהוטל על הנאשם על ידי בית הדין האזורי בסך של 25,000 ש"ח, לאחר שבית הדין האזורי לעבודה קבע, כי גובה הקנס המקסימלי הוא 58,400 ש"ח לעבירה והעמיד את הטווח העליון על מחצית מגובה הקנס המקסימלי.

11. לפיכך אני קובע כי מתחם הענישה ביחס לעבירה של העסקת עובד זר ללא היתר כדין, הוא בין 10,000 ₪ ל-50% מהקנס המרבי (שהוא 116,800 ₪).

ביחס לעבירה של אי עריכת ביטוח רפואי, מתחם הענישה הוא בין 5,000 ש"ח ל-10,000 ש"ח.

12. בענין **חדוות הורים** נקבע, כי "הנסיבות שתילקחנה בחשבון בשלב זה (והן אינן רשימה סגורה) סווגו בספרות לארבע קבוצות (ואקי ורביין, בעמ' 452) - נסיבות של חסד ורחמים (דוגמת פגיעת העונש בנאשם ובמשפחתו); נסיבות הקשורות בהתנהגות הנאשם לאחר ביצוע העבירה (דוגמת נטילת האחריות של הנאשם על מעשיו וחזרתו למוטב); נסיבות הקשורות בהתנהגות הנאשם לפני ביצוע העבירה (דוגמת נסיבות חיים קשות של הנאשם שהייתה להן השפעה על ביצוע העבירה, התנהגותו החיובית של הנאשם ותרומתו לחברה, עברו הפלילי או העדירו); ובנוסף נסיבות שאינן קשורות לנאשם (התנהגות רשויות אכיפת החוק, וחלוף הזמן מעת ביצוע העבירה). עוד ניתן לקחת בחשבון בעת קביעת העונש את הצורך בהרתעת היחיד או בהרתעת הרבים במקרה הספציפי (סעיפים 40 ו' ו- ז' לחוק העונשין; עניין גברזגני), כאשר מודגש כי כפירה באשמה וניהול משפט על ידי הנאשם לא יזקפו לחובתו".

13. המחוקק מנה רשימה של שיקולים שיש להביא בחשבון במסגרת חריגה ממתחם הענישה. יש לקחת בחשבון נסיבות הקשורות למידת הפגיעה בנאשם ובמשפחתו, להתנהגות הנאשם לאחר ביצוע העבירה וניתן לקחת בחשבון את הצורך בהרתעת היחיד או בהרתעת הרבים, שיקולי שיקום וכן יש להביא בחשבון כל נסיבה אחרת הרלוונטית לעניינו.

14. בבואי לגזור את הנאשם מצאתי לחרוג לקולה ממתחם הענישה המקובלים לאור הנסיבות המיוחדות של הנאשמים, כאמור הנאשמת הפסיקה את פעילותה כחברת כוח אדם (פסק הדין בעש"ר 9076-02-12 מיום 7.3.17). הנאשם כבר לא בעל מניות בנאשמת ופנה לעיסוקים אחרים. הנאשם הציג אסמכתאות לגבי מצבו הכלכלי שנפגע לאור משבר הקורונה והציג אסמכתה על הלוואה שנטל. כן יש להביא בחשבון שנאשמים כבר לא עוסקים בהעסקת עובדים ויש בכך כדי להשפיע על רמת הענישה, כי אין סיכון שהמעשים יחזרו על עצמם.

15. על כן אני מחליט להטיל את הנאשמת קנס בשיעור של 16,000 ₪ בגין העסקת העובד וקנס בשיעור של 6,000 ₪ בגין אי עריכת ביטוח רפואי.

על הנאשם אני מטיל קנס בשיעור של 14,000 ₪ בגין העסקת העובד וקנס בשיעור של 5,000 ₪ בגין אי עריכת ביטוח רפואי בשים לב לתקופה הקצרה של העסקה ללא ביטוח רפואי.

16. לאור מצבו הכלכלי של הנאשם אני מאפשר לו לשלם את הקנס הכולל בסך של 19,000 ₪ ב- 38 תשלומים של 500 ₪ כל אחד. התשלום הראשון ביום 1.5.21 והתשלומים הבאים בכל 1 בחודש שלאחר מכן. אם אחד מהתשלומים לא ישולם במועד, תעמוד יתרת הקנס לפירעון מיידי.

על הנאשמת לשלם את הקנס הכולל בסך של 22,000 ₪ עד ליום 1.5.21

17. זכות ערעור כדין.

18. לאור בקשת ב"כ הצדדים בדיון היום, גזר הדין יישלח אליהם בדואר רשום וכן באמצעות הפקסימיליה.

19. הנאשמים מופנים למזכירות בית הדין לקבלת שוברי תשלום.

ניתן היום, כ"ו שבט תשפ"א, 08 פברואר 2021, בהעדר הצדדים.